JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

ANTONIO TIZZANO

25 päivänä toukokuuta 2004 [1]

1. Nyt esillä oleva asia koskee valitusta, jolla Euroopan yhteisöjen komissio on hakenut muutosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-80/02, TetraLaval vastaan komissio 25.10.2002 antamaan tuomioon (Kok. 2002, s. II-4519), jolla kumottiin "yrityskeskittymien valvonnasta 21 päivänä joulukuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 8 artiklan 4 kohdan nojalla 30.1.2002 tehty komission päätös, jossa määrättiin toimenpiteistä tehokkaan kilpailun edellytysten palauttamiseksi (asia COMP/M.(2416) — Tetra Laval / Sidel)".

I Sovellettavat säännökset

2. Asetuksella N:o 4064/89 on, kuten tiedämme, otettu käyttöön yhteisönlaajuisten keskittymien valvonta, [2] jolla pyritään edesauttamaan sellaisen järjestelmän luomista, "jolla taataan, ettei kilpailu sisämarkkinoilla vääristy" (ETY:n perustamissopimuksen 3 artiklan f kohta, josta on muutettuna tullut EY:n perustamissopimuksen 3 artiklan g kohta, ja sittemmin EY 3 artiklan 1 kohdan g alakohta). [3] Tässä tarkoituksessa siinä säädetään muun muassa, että kyseisistä keskittymistä on ensin ilmoitettava komissiolle, jonka on asetuksen 2 artiklassa säädettyjen perusteiden nojalla arvioitava, soveltuvatko ne yhteismarkkinoille.

3. Nyt tutkittavana olevassa asiassa on muistutettava, että asetuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaan keskittymää ei saa toteuttaa ennen kuin siitä on ilmoitettu komissiolle eikä ennen kuin komissio on sen nimenomaisesti tai hiljaisesti hyväksynyt. Tämän artiklan 3 kohdassa säädetään kuitenkin, ettei tämä estä "komissiolle ilmoitetun julkisen

1 — Alkuperäinen kieli: italia.

2 — Asetuksen 3 artiklassa täsmennetään, mitä "keskittymällä" tarkoitetaan, ja sen 1 artiklan 2 ja 3 kohdassa määritellään, milloin keskittymä on yhteisönlaajuinen.

3 — Yrityskeskittymien valvonnasta 21 päivänä joulukuuta 1989 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 4064/89 (EYVL L 395, s. 1; oikaisu sittemmin julkaistu EYVL:ssä L 257, 21.9.1990, s. 13). Asetusta N:o 4064/89 on muutettu 30.6.1997 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1310/97 (EYVL L 180, s. 1).

osto- tai vaihtotarjouksen toteuttamista, ellei ostaja käytä kysymyksessä oleviin osakkeisiin tai osuuksiin liittyvää äänioikeuttaan taikka käyttää sitä vain säilyttääkseen näiden sijoitusten täyden arvon komission — — myöntämällä luvalla".

4. On muistutettava, että asetuksen 8 artiklan 3 kohdan mukaan komissio voi tiettyjen edellytysten täyttyessä "julistaa, että keskittymä ei sovellu yhteismarkkinoille". Saman artiklan 4 kohdassa säädetään sitten, että "jos keskittymä on jo toteutettu, komissio voi 3 kohdan mukaisella tai erillisellä päätöksellä vaatia keskitettyjä yrityksiä tai varoja erotettavaksi toisistaan, yhteisen määräysvallan lakkauttamista tai muuta aiheellista toimenpidettä tehokkaan kilpailun edellytysten palauttamiseksi".

II Tosiseikat ja oikeudenkäynti

Ilmoitettu keskittymä ja komission toteuttamat toimenpiteet

5. Tämän asian kannalta merkitykselliset tosiseikat on valituksenalaisessa tuomiossa esitetty seuraavasti:

"6 Tetra Laval SA, joka on Ranskan oikeuden mukaan perustettu, Tetra Laval -konserniin kuuluvan rahoitusyhtiö Tetra Laval BV:n kokonaan omistama yksityinen yhtiö (jäljempänä Tetra tai kantaja) teki 27.3.2001 Tetra Laval -konsernin lukuun julkisen ostotarjouksen kaikista liikkeessä olevista Ranskan pörssissä noteeratun Sidel SA -yrityksen osakkeista. Tetra Laval SA osti samana päivänä noin 9,75 prosenttia Sidelin osakepääomasta Azeolta (5,56 prosenttia) ja Sidelin johdolta (4,19 prosenttia).

7 Tetra sai tämän tarjouksen perusteella noin 81,3 prosenttia Sidelin liikkeessä olleista osakkeista. Tarjouksen päättämisen jälkeen kantaja sai vielä muutamia osakkeita lisää, joten sillä on tällä hetkellä hallussaan noin 95,20 prosenttia Sidelin osakkeista ja 95,93 prosenttia äänioikeuksista.

8 Komissio vastaanotti 18.5.2001 ilmoituksen järjestelyistä, joiden perusteella Tetra sai osakkuutensa Sidelistä. Asetuksen 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti kantaja sitoutui olemaan käyttämättä näihin osakkeisiin liittyvää äänioikeuttaan ilman komission myöntämää nimenomaista lupaa.

9 Asianosaisten kesken on kiistatonta, että kyseiset järjestelyt muodostavat asetuksen 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun ostotilanteen ja että tämä yrityskeskittymä on asetuksen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla yhteisönlaajuinen.

10 Komissio teki 30.10.2001 päätöksensä asetuksen N:o 4064/89 8 artiklan 3 kohdan nojalla (K(2001) 3345 lopullinen (asia COMP/M.2416 — Tetra Laval / Sidel; jäljempänä yhteismarkkinoille soveltumattomuudesta tehty päätös)).

11 Kyseisen päätöksen 1 artiklassa määrätään seuraavaa:

'Tetra Laval BV:n — — komissiolle 18.5.2000 ilmoittama yrityskeskittymä, jonka avulla se saisi yksinomaisen määräysvallan Sidel SA:ssa, julistetaan yhteismarkkinoille soveltumattomaksi ja ETA-sopimuksen toiminnan kanssa yhteensopimattomaksi.'

— —

15 Komissio teki 30.1.2002 päätöksen, jossa määrättiin toimenpiteistä tehokkaan kilpailun edellytysten palauttamiseksi asetuksen 8 artiklan 4 kohdan mukaisesti (asia COMP/M.2416 — Tetra Laval / Sidel; jäljempänä erottamispäätös). — — erottamispäätöksessä määrättiin, että Tetran piti luopua Sidelin osakkeista, ja yksilöitiin periaatteet, joiden mukaisesti erottamisen piti tapahtua.

— —"

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio ja komission yhteisöjen tuomioistuimeen tekemät valitukset

6. Tetra riitautti molemmat päätökset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 15.1.2002 ja 19.3.2002 jättämillään kannekirjelmillä.

7. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ratkaisi nämä kanteet kahdella 25.10.2002 antamallaan tuomiolla, joilla se i) asiassa T-5/02 kumosi "yhteensoveltumattomuuspäätöksen" ja ii) asiassa T-80/02 kumosi "erottamispäätöksen".

8. Tässä toisessa tuomiossa — jonka riitauttamisesta nyt on kyse — ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että "erottamispäätöksen tekeminen yrityskeskittymän soveltumattomuudesta yhteismarkkinoille tehdyn päätöksen jälkeen edellyttää kuitenkin sitä, että viimeksi mainittu päätös on pätevä". [4] Muistutettuaan, että yhteensoveltumattomuuspäätös oli kumottu asiassa T-5/02 annetulla tuomiolla, [5] ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin rajoittui toteamaan, että "koska yhteismarkkinoille soveltumattomuudesta tehdyn päätöksen lainvastaisuus aiheuttaa siten erottamispäätöksen lainvastaisuuden — — viimeksi mainitun päätöksen kumoamista koskeva vaatimus [oli] hyväksyttävä". [6]

9. Komissio haki molempiin tuomioihin muutosta yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 8.1.2003 jättämillään valituskirjelmillä.

III Oikeudellinen analyysi

10. Komissio väittää nyt käsiteltävässä muutoksenhaussaan pääasiallisesti vain, että jos yhteisöjen tuomioistuin asiassa C-12/03 P kumoaisi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen "yhteensoveltumattomuuspäätöksestä" antaman tuomion, sen pitäisi kumota myös "erottamispäätökseen" liittyvä tuomio, joka perustuu ensin mainittuun.

11. Kun kuitenkin otetaan huomioon, että olen asiassa C-12/03 P ehdottanut komission valituksen hylkäämistä, voin vain todeta, että myös nyt esillä oleva valitus on hylättävä, eikä Tetran tältä osin esittämää oikeudenkäyntiväitettä ole tarpeen tutkia. [7]

Oikeudenkäyntikulut

12. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan nojalla ja ottaen huomioon sen, että asiassa aineellisesti päädytään ehdottamaan valituksen hylkäämistä, katson, että komissio on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

4 — Valituksenalaisen tuomion 37 kohta.

5 — Valituksenalaisen tuomion 41 kohta.

6 — Valituksenalaisen tuomion 42 kohta.

7 — Ks. tältä osin asia C-23/00 P, neuvosto v. Boehringer, tuomio 26.2.2002 (Kok. 2002, s. I-1873, 51 ja 52 kohta), josta ilmenee, että yhteisöjen tuomioistuimet voivat prosessiekonomisista syistä hylätä kanteen ilman, että niiden pitäisi lausua vastaajan esittämästä oikeudenkäyntiväitteestä.

IV Ratkaisuehdotus

13. Edellä olevien päätelmien nojalla ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin

— hylkää valituksen

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.